

Justitiedepartementet
Enheten för domstols- och åklagarfrågor
Ju2023/01957

Yttrande över EU-kommissionens förslag till direktiv om ändring av brottsofferdirektivet

Yttrande över aktuellt förslag lämnas av Länsstyrelsen Östergötland, genom Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (NCH). Yttrandet är avgränsat till de frågor som ingår i NCH:s uppdrag om att bidra till ett strategiskt, förebyggande och kunskapsbaserat arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck på nationell, regional och lokal nivå.

Övergripande synpunkter

NCH välkomnar de ändringar som föreslås av brottsofferdirektivet då de innebär utökade rättigheter för brottsoffer och utgör en viktig förstärkning av brottsoffers tillgång till anpassat stöd och skydd. NCH är positiv till att flera ändringar görs med hänsyn till särskilt sårbara brottsoffer, vilka omfattar personer utsatta för könsrelaterat våld, där hedersrelaterat våld och förtryck ingår.

NCH vill särskilt uppmärksamma att personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck inte sällan är utsatta av *flera* gärningspersoner över tid och simultant. Hedersrelaterat våld och förtryck utmärks av att våldet sanktioneras av ett kollektiv, vilket gör risken för återkommande hot och vedergällning hög. Detta skapar en synnerligen stark beroendeställning och en särskild sårbarhet för upprepad viktimisering, vilket påkallar vikten av det långsiktiga och anpassade stöd och skydd som ändringarna i brottsofferdirektivet avser.

Artikel 5a

NCH är positiv till införandet av artikel 5a, i synnerhet punkt 2 och 4 om att medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att uppmuntra fler personer att anmäla brott och att säkerställa förekomsten av säkra och konfidentiella anmälningsförfaranden som är anpassade för barn. Dessa förslag är av särskild vikt när det gäller hedersrelaterad brottslighet, eftersom denna brottslighet har tydliga inslag av en tystnadskultur gentemot rättsväsendet. Mycket tyder därmed på att anmälningsbenägenheten är låg och som en följd av detta kan mörkertalet när det gäller hedersrelaterade brott antas vara högt. Ett

2023-09-26

anmälningsförfarande som är anpassat för barn är viktigt då det många gånger är föräldrarna eller någon annan nära familjemedlem som utövar det hedersrelaterade våldet. Ett anpassat stöd är i dessa fall av särskild vikt eftersom barnet saknar stöd från föräldrarna.

Artikel 24

Med utgångspunkt i situationen för barn som lever i hedersutsatthet, tillstyrker NCH det förslag som syftar till att säkerställa ett effektivt skydd för barn som brottsoffer, i fall där brott involverar en person som har föräldraansvar eller där det föreligger en intressekonflikt mellan barnet och den person som har föräldraansvar. NCH är särdeles positiv till att de föreslagna ändringarna innebär att åtgärder inte är beroende av samtycke från den person som har föräldraansvar och alltid utgår från barnets bästa.

Ärendets slutberedning

I detta ärende har länsråd Ann Holmlid beslutat. Utredare Elin Hellberg har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har utredare Jenny Nilsson Folke och utredare Maria Elowsson samt enhetschef Isak Hjortzberg vid enheten för analys och utredning, enhetschef Linda Vallin vid enheten för stöd och samverkan, samt Sandra Petersson, avdelningschef vid Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck deltagit.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.